

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ

Σοφία Ανεζίρη

ΜΟΡΦΙΚΉ ΕΞ΄ΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Kirchner, J., *Imagines Inscriptionum Atticarum* (1948)²
2. Jeffery, L. H., *The Local Scripts of Archaic Greece. A Study of the Origin of the Greek Alphabet and its Development from the Eighth to the Fifth Centuries B.C.* (1961) σσ. 63-65
3. Tracy, S. V., *Attic Letter-Cutters of 229 to 86 B. C. Hellenistic Culture and Society* 6 (1990)
4. Chaniotis, A., *Die Verträge zwischen kretischen Poleis in der hellenistischen Zeit* (1996) σσ. 452-459
5. Tracy, S. V., *Athens and Macedon : Attic letters-cutters of 300 to 229 B.C.* (2003)
6. Guarducci, M., *Η ελληνική επιγραφική από τις απαρχές ως την ύστερη ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο* (1987) σσ. 110-118

ΔΥΣΚΟΛΊΕΣ-ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΊ ΣΤΗ ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1. Τα γράμματα είναι σημαντικά για τον προσδιορισμό εκατονταετίας, όχι όμως για ακριβέστερες προσεγγίσεις.
2. Δυσκολότερη είναι η μέθοδος αυτή για την εποχή μετά την ενοποίηση των ελληνικών αλφαβήτων, και ακόμα δυσκολότερη για τους τόπους εκείνους που, επειδή σπανίζει το επιγραφικό υλικό, σπανίζει και η δυνατότητα μας να κάνουμε αντιπαραβολή.
3. Λόγω διαφορών από περιοχή σε περιοχή, πρέπει να γίνουν συγκριτικές μελέτες και κατάλογοι που να αφορούν μια μόνο συγκεκριμένη περιοχή.
4. Σημαντικό ρόλο παίζει η ηλικία του χαρακτή-γραφέα. Μόνη ασφαλής μέθοδος η ταύτιση χεριών, δουλειά που έχει γίνει μόνο για την Αθήνα από τον S. V. Tracy.
5. Πρέπει να εξετάζεται η πιθανότητα το στυλ γραμμάτων μιας ύστερης εποχής να μιμείται αυτό μιας προωμότερης. Π.χ. στις επιγραφές της Αδριάνειας εποχής στην Αθήνα σημειώνεται μια κλασικιστική αναβίωση των μορφών των γραμμάτων, ενώ υπάρχουν και επιγραφές που αρχαίζουν.

6. Αποφασιστικός είναι και ο ρόλος του υλικού. Τα γράμματα που είναι ζωγραφισμένα είναι διαφορετικά (μικρότερα, πιο πλάγια, πιο ζωγραφικά) από αυτά που είναι χαραγμένα. Εξελίσσονται μάλιστα γρηγορότερα. Π.χ. ο αρχαϊκός αγγειογράφος δυσκολεύεται με το κλειστό Η και το χιαστί σταυρωμένο θήτα. Προχωρεί, λοιπόν, σε απλοποιήσεις. Το ίδιο κάνει και με τις ουρές του Ε και του Υ. Ειδικές συνθήκες ισχύουν για τα χαράγματα ή ακιδογραφήματα – graffiti (μοιάζουν περισσότερο στα ζωγραφισμένα γράμματα και δεν είναι προϊόν επαγγελματία).